

Funktionsrätt Åland

IPS Åland Delrapport 3

Perioden 01.03.2025 - 31.08.2025

**Medfinansieras av
Europeiska unionen**

Innehåll

Inledning	3
Arbetsmarknadssituationen i Finland (11.08.2025)	3
Projektet i fas med tidsplanen	3
Projektets resultat.....	4
Utvecklingsbehov.....	6
Samarbete med myndigheterna	7
AMS	7
ÅHS – psykiatri	8
THL – Institutet för hälsa och välfärd	9
Kommunikationsaktiviteter	9
Avslutning	10
Referenser	11

Inledning

Funktionsrätt Ålands projekt IPS Åland har nu kommit mera än halvvägs igenom den angivna projekttiden. Projektet har fått en god grund och det praktiska arbetet har fortgått fullt ut sedan en tid tillbaka. Arbetscoacherna är i dagsläget väl insatta i IPS metoden. Projektet har haft många deltagare och har vid skrivande stund en sysselsättningsgrad på 43% (25.08). Två tidigare delrapporter har gjorts för perioderna 01.02.2024- 30.06.2024 & 01.07.2024- 28.02.2025 och finns att läsa på funktionsrätt Ålands hemsida. I dagsläget har IPS Åland 57 deltagare. Arbetscoacherna har månadsvis gått igenom vilka deltagare som är aktiva och vilka som är inaktiva. Om en deltagare inte varit i kontakt med en arbetscoach eller inte varit kontaktbar inom 5 veckor så har deltagaren räknats som inaktiv. Men dessa siffror varierar sig emellan månaderna. För enkelhetens skull och för att tydligare kunna jämföra siffrorna i projektets framtida rapporter har valet gjorts att inräkna samtliga deltagare i statistiken, både aktiva och inaktiva.

Arbetsmarknadssituationen i Finland (11.08.2025)

I dagsläget kan man läsa mycket rubriker om hur arbetssituationen ser ut i Finland. I fasta landet ligger siffran för mängden arbetslösa på 9,3% (Statistikcentralen, Finland , 2025) och på Åland har vi en arbetslöshet på 5,2%. (ÅSUB, 2025) Dessa siffror är mycket oroväckande då mängden arbetssökande ökat och antalet annonserade arbetsplatser är betydligt färre jämfört med föregående år.

Detta har även märkts av i IPS projektets framlöpning. Mängden arbetssökande till de annonserade jobben är mycket höga. När någon av projektets deltagare fått svar från arbetssökan så kan vissa arbetsgivare skriva hur många som sökt tjänsten. De arbetsplatser som annonserat att de inte har förkunskapskrav att man lär sig på plats och de har inte krav på utbildning kan få 40–60 ansökningar. Arbetsmarknadssituationen togs i beaktande som en risk när Funktionsrätt Åland gjorde projektansökan. Men trots den utmanade arbetsmarknaden har IPS påvisat goda resultat.

Projektet i fas med tidsplanen

I tidsplanen som lämnades in vid projektansökan står det att vid 12–18 månader ska projektets ordinarie verksamhet fortgå. IPS Åland fick en snabb start med att få i gång samarbetet med

de åländska myndigheterna samt att få deltagare till projektet. Så det praktiska arbetet har fortgått väl.

Hittills har IPS arbetscoacher varit på besök till 63 arbetsplatser för att informera om projektet. En klar majoriteten av arbetsplatserna har varit positivt inställda. Vid förra delrapporten hade arbetscoacherna besökt 53 arbetsgivare vilket motsvarar en ökning på 10 arbetsplatser. I stället för att kontinuerligt försöka träffa nya arbetsgivare har arbetscoacherna valt att förstärka de relationer och kontakter som man redan byggt till befintliga arbetsgivare.

Antalet deltagare och arbetsgivare som arbetscoacherna presenterat för varandra är 29. Antalet deltagare som fått sysselsättning genom detta tillvägagångssätt är 10. Med vissa deltagare har arbetscoacherna arbetat mera i bakgrunden och hjälpt till med att skicka arbetsansökningar, detta tillvägagångssätt har lett till sysselsättning för 10 deltagare. (25.08)

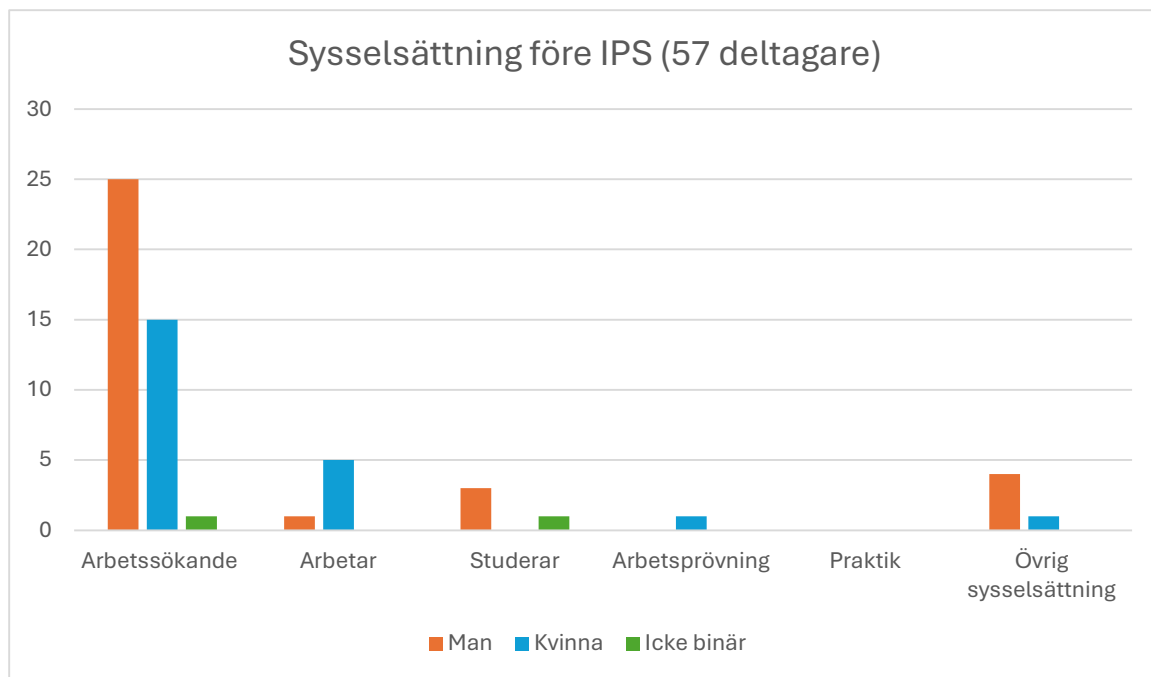
Projektet har även hållit fas med styrgruppsmöten. Alla styrgruppsmöten för 2025 är inbokade och inbjudan till styrgruppen har skickats. Under styrgruppsmötena har den ledande arbetscoachen tagit upp vad som är aktuellt inom projektet samt presenterat aktuell statistik. Styrgruppen har även kunnat lyfta fram utvecklingsidéer och förslag till förbättring. Exempelvis har styrgruppen föreslagit att arbetscoacherna korrigerar samarbetsavtalet så deltagaren fyller i kön, då behöver arbetscoacherna inte fråga efter deltagarens könsidentitet för statistiken.

Projektets resultat

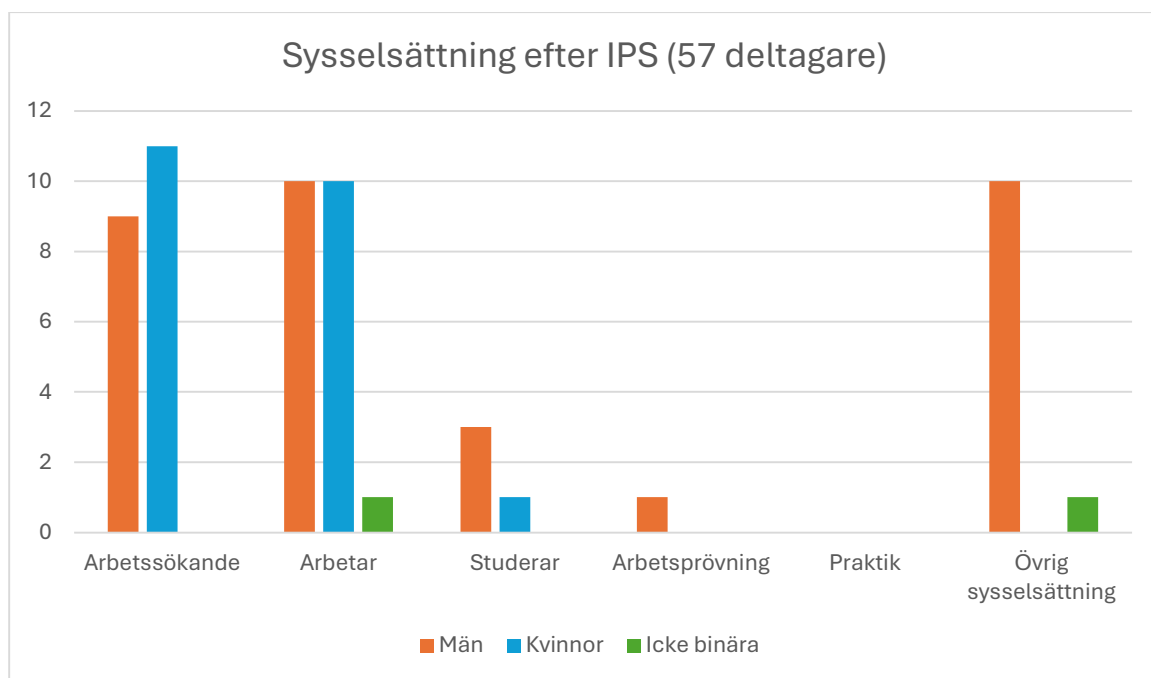
I projektplanen har IPS satt som mål att antalet deltagare är 30 män, 30 kvinnor och 2 ickebinära. I skrivande stund har projektet 57 deltagare. Det slutgiltiga målet är att 20 män, 20 kvinnor och 2 ickebinära ska befinna sig ute i sysselsättning när projektiden är slut.

I skrivande stund befinner sig 21 deltagare i lönearbete. 1 deltagare befinner sig i arbetsprövning och 4 deltagare studerar. Detta resultat påvisar att IPS insatser är goda och projektet har förutsättningar att lyckas. Flera deltagare har även haft sysselsättning tidigare men kanske inte befinner sig i sysselsättning nu, men det är också viktigt att deltagare får prova på och få erfarenhet på det sättet.

Nedanstående diagram visar vad deltagarna hade för sysselsättning innan de gick med i IPS projektet. (25.08)

Nedanstående diagram visar vad deltagarna hade för sysselsättning efter att de varit med i IPS projektet. (25.08)

Som diagrammen påvisar har antalet arbetssökande deltagare minskat och antalet deltagare som befinner sig ute i arbete eller annan sysselsättning har ökat. I tabellen för övrig sysselsättning har IPS insatser inte varit alltid varit inblandade.

	Delrapport 1 01.02.2024– 30.06.2024	Delrapport 2 01.07.2024– 28.02.2025	Delrapport 3 01.03.2025– 31.08.2025
Antalet deltagare	17	41	57
Besök på arbetsplatser	13	53	63
Aktiva deltagare	(vid denna period hade vi inte börjat räkna aktiva/inaktiva deltagare)	25	32
Deltagare som fått jobb: <u>inkl</u> , inhopp och vikariat (påbörjade anställningar)	4	11	25
Deltagare i anställning: <u>inkl</u> , inhopp och vikariat (tillsvidare)	4	5	21
Deltagare i annan sysselsättning	3	6	5
Antalet skrivna cv:n	4	23	30

Ovanstående tabell påvisar insatser som IPS arbetscoacher varit delaktiga i. Tabellen visar att det skett en hel del under kort tid. Flera deltagare har kommit ut i arbetslivet antingen genom anställning eller genom praktik och sysselsättningsstöd. Projektet har fått många nya deltagare och många av dem befinner sig ute i sysselsättning eller har haft sysselsättning som hunnit avslutats. Den stadiga ökningen i de flesta rubriker påvisar att projektet uppnår goda resultat och att IPS verkar fungerande på Åland då allt fler deltagare får sysselsättning via IPS insatser.

Utvecklingsbehov

Utvecklingsbehoven som identifierades vid förra delrapporten var att vissa deltagare inte dyker upp på utsagd tid eller börjar tvivla när man hittat en arbetsplats. Dessa situationer har minskat till stor del. Arbetscoacherna har i ett tidigt skede varit tydliga med att det är viktigt att deltagarna håller avtalade tider då det är arbetscoacherna som sedan ska rekommendera dem till arbetsgivare. Detta har möjligtvis bidragit till förbättringen.

Arbetscoacherna har även identifierat ett nytt utvecklingsbehov, som är kontakt med arbetsgivare efter att de tagit emot deltagare. När en deltagare fått någon typ av anställning på en arbetsplats har arbetscoacheren hållit kontakten med deltagaren och följt upp hur det går på arbetsplatsen. Arbetscoacherna kan då ha fått som svar av deltagaren att det går bra, men när de senare pratat med arbetsgivaren har de haft en annan uppfattning. Därför har

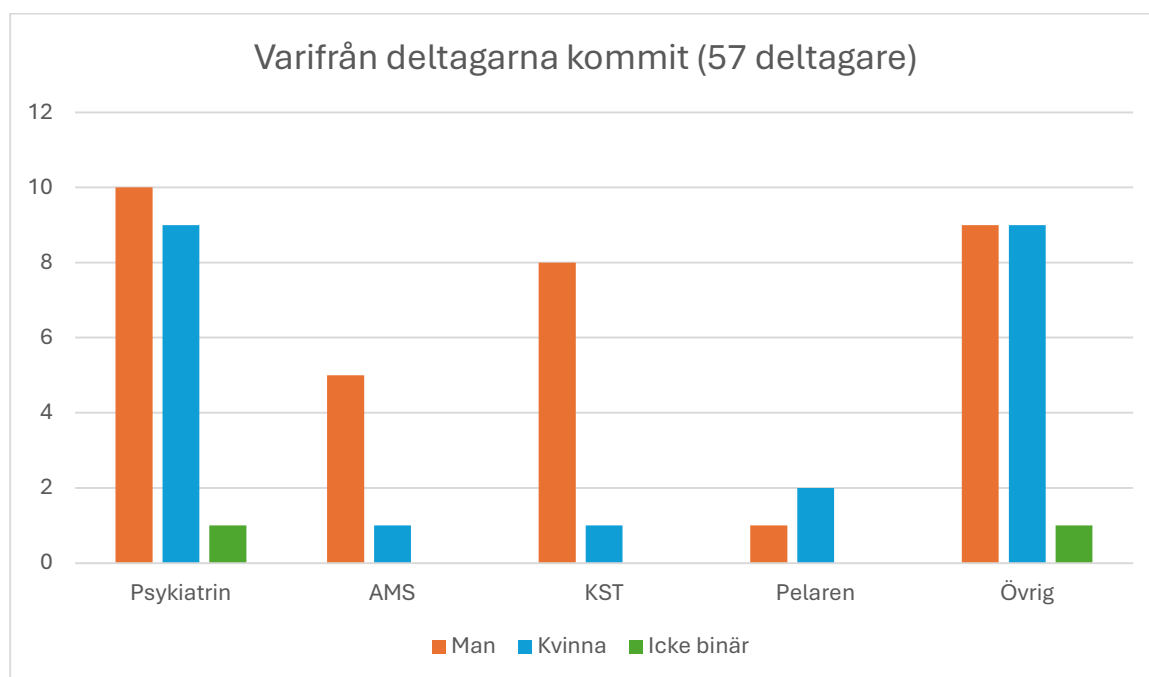
arbetscoacherna numera också börjat höra med arbetsgivare hur de tycker att anställningen fortlöpt.

Samarbete med myndigheterna

Arbetscoacherna tycker att samarbetet med de för projektet aktuella myndigheter har fungerat bra. AMS, KST och ÅHS har alla blivit välinformerade om projektet och vilken typ av stöd som IPS Åland erbjuder. Många av projektets deltagare har fått sin första information om IPS Åland från den kontaktperson som man haft från respektive myndighet.

Att samarbetet med de åländska myndigheterna är välfungerande är mycket viktigt för att IPS projektet ska få deltagare, men också för ett lyckat resultat. IPS arbetscoacher har jobbat aktivt för att utveckla och bibehålla det goda samarbetet.

Nedanstående diagram påvisar ifrån vilken respektive myndighet samtliga deltagare har kommit i kontakt med IPS. I kategorin övrigt kan en deltagare hittat IPS själv eller fått höra om det via en bekant. (25.08)

AMS

För de deltagare som också är kunder hos AMS har IPS arbetscoacherna hjälpt till att hitta arbetsplatser som är beredda på att ta emot deltagaren vid någon form av anställning.

Arbetscoacherna har sedan tagit kontakt med deltagarens kontaktperson på AMS och man har bokat möte med alla parter. Denna typ av samarbete är mycket gynnsam då IPS arbetscoacherna gör grundarbetet och sedan gör AMS sin egen uppfattning om arbetsplatsen uppfyller deras krav. I dagsläget är IPS arbetscoacher väl insatta i vilka krav som ställs till arbetsgivare från AMS. På det sättet har arbetscoacherna själva kunna se om det alls är aktuellt att kontakta AMS ifall en arbetsgivare inte uppfyller kraven. Tillsammans med AMS har IPS fått ut 14 deltagare i någon form av sysselsättning sedan projektets start i februari 2024. (25.08) Detta påvisar vilken viktig del AMS har i att IPS projektet skall lyckas på Åland.

Den 19.06 hade arbetscoacherna ett möte med AMS där man diskuterade hur de tycker att samarbetet fortlöpt. Både AMS personal och IPS arbetscoacherna var överens om att samarbetet fungerat bra och att det är givande för alla parter med ett integrerat samarbete med gemensamma deltagare. Arbetscoacherna presenterade även statistik, projektets resultat samt resultatet från samarbete med AMS.

ÅHS – psykiatri

Samarbetet med psykiatri har även fungerat bra. IPS har fått ungefär en tredjedel av sina deltagare från psykiatri, vilket påvisar att samarbetet mellan IPS och psykiatri är viktig. Det är även fördelaktigt att IPS arbetscoacher har gott samarbete med personalen på psykiatri då de har en utökad kompetens och är kunniga inom psykisk hälsa.

Den 28.11.2025 hade IPS arbetscoacher tillsammans med verksamhetsledaren för Funktionsrätt Åland ett möte med klinikchefen för psykiatriska avdelningen vars syfte var att utveckla samarbete mellan IPS och psykiatri. Tillsammans kom man fram till att IPS arbetscoacherna skulle finnas tillgängliga för drop in besök hos psykiatri.

Som det nämndes i delrapport 2 har IPS arbetscoacher sedan 14.01.2025 varje tisdag mellan kl. 12-16 befunnit sig i psykiatrins lokaler. Arbetscoacherna har fått ett rum där man ostört kan ta emot deltagare på besök. Syftet är att bättre nå ut till en för projektet viktig målgrupp, genom att göra det enklare för dem att få kontakt med IPS. En person som är intresserad av IPS kan komma tillsammans med sin kontaktperson på ÅHS eller själv för att få information om projektet. Arbetscoacherna har fått besök både av individer som är intresserade av IPS och av personal som jobbar på psykiatri som är nyfikna på projektet. Att arbetscoacherna finns tillgängliga i psykiatrins lokaler är bra för samarbetet då man har nära att diskutera med

professionella men man uppnår även lågtröskel verksamhet med drop in möjligheten som inte kräver tidsbokning.

Den 11.03.2025 blev arbetscoacherna bjudna till ett personalmöte med öppenvården. Under mötet blev psykiatrins personal uppdaterade om hur IPS Åland fortgått, de fick ta del av statistik som påvisar hur många deltagare som kommit från psykiatrin och vad projektet fått för resultat. Arbetscoacherna lyfte även fram önskemål för att utveckla samarbetet med psykiatrin. Arbetscoacherna berättade att personalen också är välkomna till drop in. Arbetscoacherna tog även upp vad som är viktigt att tydliggöra för individer när personalen berättar om IPS.

THL – Institutet för hälsa och välfärd

Samarbetet med THL har fortgått. På styrgruppens begäran har kommunikationen från och till IPS Åland skett på svenska, vilket THL har kunnat efterfölja. I skrivande stund (augusti 2025) har IPS utvecklingsgruppen haft ett möte. Under mötet presenterades alla deltagare och olika forskningsarbeten.

IPS arbetscoacherna har även anmält sig till en internationell IPS konferens i Helsingfors i september 2025 som anordnas av THL. Konferensen kommer att erbjuda aktuella seminarier och föreläsningar som kan ge arbetscoacherna möjligheter att utveckla sin kunskap inom IPS samt nätverka med andra IPS professionella.

Kommunikationsaktiviteter

Som det nämndes i delrapport 2 har arbetscoacherna framställt en kommunikationsplan som har godkänts av styrgruppen. Syftet med kommunikationsplanen är att tydligt framföra hur IPS Åland ska nå ut till sina målgrupper och sprida information om projektet. I samband med kommunikationsplanen har arbetscoacherna även gjort en aktivitetsplan där man har kunnat planera olika evenemang och aktiviteter. (se kommunikationsplan)

06.05.2025 höll IPS Åland ett evenemang med temat välmående som arbetssökande. En mentaltränare och en psykolog höll varsin föreläsning inom temat. Utifrån sina yrkesroller berättade föreläsarna sedan om vad man kan tänka på för att främja välmående som arbetssökande.

Arbetscoachernas ursprungliga plan var att endast bjuda in personer som är arbetssökande men då antalet anmälda deltagare var ganska få så bestämde arbetscoacherna för att utöka inbjudan också till personer som jobbar med målgruppen arbetssökande. Totalt under kvällen besökte 13 personer evenemanget. Föreläsningarna filmades och laddades privat upp på Youtube och fanns tillgänglig att se under en veckas tid. Man kunde sedan be om att få länken skickad till sig. Antalet visningar på videon var 16 stycken.

Detta var även vad IPS Åland valde att lyfta fram till höstens upplaga av förbundets tidning Bulletinen. Där skrev ledande arbetscoachen om hurdana känslor som kan uppkomma när man är arbetssökande, samt vad de två föreläsningarna handlade om. Slutligen så listades det upp några tips på vad man kan tänka på som arbetssökande för att förbättra sin situation.

I mars 2025 skrev IPS Ålands ledande arbetscoach en insändare till Ålandstidningen och till Nya Åland. Temat på insändaren var att alla människor har något att bidra med i arbetslivet och att varje individ har unika färdigheter och kunskaper som bör tas till vara på. I insändaren tackades även de arbetsgivare som tagit emot deltagare till arbete via projektet och gett dem en chans att visa vad de går för.

Avslutning

IPS Åland har nu pågått i lite mera än 1,5 år och under den tiden har projektet fått goda resultat. Flera deltagare har kommit i kontakt med projektet och hittat sysselsättning via IPS. Samarbetet med myndigheterna fortsätter och utvecklas och även de verkar nöjda med IPS insatserna. Arbetscoacherna har hittat effektiva sätt att arbeta med deltagarna så projektet flyter på bra.

Referenser

Statistikcentralen, Finland . (den 22 Juli 2025). *Statistikcentralen* . Hämtat från Arbetskraftundersökning: <https://stat.fi/sv/statistik/tyti>

ÅSUB. (den 25 Juli 2025). *ÅSUB*. Hämtat från Statistikmeddelande : chrome-extension://efaidnbmnribpcajpcglclefindmkaj/https://www.asub.ax/sites/default/files/media/document/Meddelande_202506_juni_0.pdf